

45 x 65 cm, PAPIER/PAPER

O tom čo sa deje, navonok aj vo vnútri človeka a ľudí i ľudskej civilizácie. O tom čo žije, čo sa hýbe, čo dýcha a vzdychá. O tom, čo je súčasťou nášho vedomia a bytia. O tom, čo je viditeľné i neviditeľné, o tom, čo JE hovoria obrazy maliara Jána Kuchtu. V tichu jeho rožňavského ateliéru hlasno hovoria tieto obrazy o človeku a jeho živote. Hovoria o niektorých, pre autora inšpiratívnych a príťažlivých javoch a fenoménoch života. Hovoria o rytme i sile plynutia, trvania a pretrvávania živého. Hovoria o čiarach, ktoré podčiar-kujú, vyznačujú a niekedy aj preškrťávajú niečo z nášho jestvovania i niečo z našich osudov. Hovoria o číslach, ktoré sú sumou i sumárom sudby človeka a ľudí. Tých, ktorí sú iba vypočítaví a tých, ktorí to majú dobre spočítané. Ľudia. Rytmy. Čiary. Čísla. A ešte raz všetko dovedna. Ľudiarytmyčiaryčísla. Obrazy jedinečné. Obrazy zjednocujúce videnie, myslenie ducha i zmysly. Obrazy Jána Kuchtu.

Obrazy a výtvarné dielo Jána Kuchtu (1945) má široké rozpätie. V jeho rámci sú obrazy, kresby,

akvarely i grafiky krajinárske a figurálne, realistické i abstraktné, znakové a symbolické. Miliar Ján Kuchta dokáže veristicky zobraziť skutočnosť. Vie sa však vyjadriť aj vo výtvarnej skratke a štylizácii. S citom a kultivované reflektuje vnútorné podstaty a podoby javov, stavov a situácií v realite i vo svojej duši. Dobre pozná výrazovú silu i morfológiu umenia moderny. Hlavne fauvizmus a expresionizmus v spojení s pôsobnosťou sugestívneho koloritu i s temperamentným maliarskym rukopisom. Farby v jeho obrazoch zvučia a štetec rytmicky „bubnuje“ v obrazovej ploche i v obrazovom priestore. Opäť rytmky (aj v tvarovej skladbe) a zvuky v počutí farieb. Od polovice deväťdesiatych rokov minulého storočia dominuje v tvorbe Jána Kuchtu abstrakcia. Je to abstrakcia organická (informel) i geometrická a ich vzájomné spájanie a prelínanie. Celok obrazu je vitálnym organizmom, v ktorom vidíme racionálne prvky „rádu“ i spontánny a plodný chaos ako životnú potenciu. Ján Kuchta maľuje viaceré voľné obrazové cykly. Tie staršie – Vrstvy,

65 x 90 cm, PAPIER/PAPER

Správy, Čísla i novšie Rytmy, Čiary. Často akcentuje elementárne geometrické prvky a tvary: horizontál, vertikál, diagonál, štvorec, obdĺžnik, kruh. Tvary v jeho kompozíciah sú ako by rezané presne, prísne a čisto. Protipóлом sú organické, amorfné tvary i maliarska technika voľnej škvrny, striekanie a prskanie farebných pigmentov. Magická pôsobnosť obrazov spočíva na spájaní farebných harmónií a svetelných kontrastov. Jeho tvorbu môžeme označiť ako abstraktný expresionizmus, tachizmus i gestickú maľbu s prvkami lettrizmu (najmä čísel) i lyrizmu (hlavne v modrých víziach krajín či pohľadov do nekonečna vesmíru či do kozmu ľudského mozgu). Tvorba rožňavského maliara Jána Kuchtu sa dostáva aj do európskych kontextov majstrov abstrakcie (Wols, da Silva, J. Bazaine, J.P. Riopelle, S. Poliakoff), z USA možno pripomenúť J. Pollocka a v domácich súvislostiach tvorbu niektorých účastníkov Konfrontácií 60. rokov (M. Čunderlík, R. Filla, M. Urbášek) i mladších (V. Osiff, B. Mikus a ī.). Jeho obrazy predstavujú vrstvy síl a ener-

gie. Navrstvené sú v nich svetlá aj farby, teplo i chlad, strohé tvary geometrické i voľné štruktúry plynúce v obrazovom poli a v nekonečnom čase ikonického i sémantického diania. Obraz a význam vytvára svojské ikony Jána Kuchtu. Obrazové a významové, v znakoch a symboloch, v nedefinovateľných štruktúrach i znepokojujúcich posolstvách a podobenstvách, napĺňa nielen plochu, ale aj priestor obrazu. Oči našich rúk (a ruky našich očí) môžu siahnuť až dovnútra tejto úplnosti. Pocítia tep obrazu, jeho nepokoj i tiché harmónie a skryté väsne. Dotknú sa tvarov oblých i hranatých, pocítia pohyb foriem, dotknú sa vyvrelín i trhlín a prasklín vo farbách i v štruktúrach, v matérii obrazu, v jeho citlivej duši a v jeho hmotnom tele. Naše oči (i ruky) osstanú stáť v úzase pred stenou z plameňov v krajinе životodárneho ohňa, tepla a života. Života, ktorý sa deje – v obrazoch Jána Kuchtu, a ktorý ako konkrétny i reálny trvá v jeho sugestívnych maliarskych opusoch. O čo v nich ide? O to, čo sa deje!